

## Nema povrede člana 6. EK

Podnosioci predstavke su Grigoris Xenofontos, Anastasis Krasopoulos i njegova sestra, Elli Krasopouli Skordelli. Trenutno služe kaznu doživotnog zatvora u Centralnom zatvoru u Nikoziji.

Slučaj se odnosi na ubistvo rukovodioca privatnog televizijskog kanala i dokaze protiv podnosioca predstavke koje je dao saučesnik F.H. koji je bio pošteđen krivičnog gonjenja.

Pozivajući se na član 6. stav 1 (pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije podnosioci predstavke se žale da im je suđenje bilo nepravično, jer je jedini dokaz protiv njih dao taj saučesnik.

### *Odlučenje Evropskog suda*

76. Sud ponavlja da, kao što je Vlada ispravno istakla, član 6. stav 1. Konvencije ne postavlja nikakva pravila o tome kako treba ocjenjivati dokaze. Sud se može miješati u ovu oblast samo ako domaći sud procijeni dokaze proizvoljno ili očigledno nerazumno (vidi [Bochan protiv Ukrajine](#) (br. 2) [Veliko vijeće], br. 22251/08, paragraf 61, ECHR 2015).

77. Sud također ponavlja da Konvencija ne zabranjuje domaćem sudu da se oslanja na inkriminirajuće svjedočenje saučesnika (vidi Wilhelm Tatzel protiv Austrije, br. 1599/62, odluka Komisije od 16. januara 1963., Godišnjak 6, str. 348), čak i ako je poznato da se taj svjedok kretao u kriminalnim krugovima (vidi Habran i Dalem protiv Belgije, br. [43000/11](#) i [49380/11](#) paragraf 111).

78. Međutim, svjedočenje saučesnika, dato u zamjenu za imunitet od krivičnog gonjenja, može učiniti suđenje nepravičnim (vidi Erdem protiv Njemačke (odluka), br. [38321/97](#), 9. decembar 1999.). To je zato što je takvo svjedočenje po svojoj prirodi otvoreno za manipulaciju i može se dati isključivo radi dobijanja tih prednosti ili lične osvete (vidi Adamčo protiv Slovačke, [45084/14](#), 12. novembar 2019., paragraf 59).

79. U prošlosti je Sud donosio zaključke o učinku takvog svjedočenja na pravičnost suđenja, uzimajući u obzir, između ostalog:

- odbrana je znala identitet svjedoka (vidi Habran i Dalem, gore citirano, paragraf 104);
- odbrana je znala za postojanje dogovora sa tužilaštvom (vidi X protiv Ujedinjenog Kraljevstva, br. [7306/75](#));
- domaći sud je preispitao dogovor (vidi Adamčo, gore citirano, paragraf 70);
- domaći sud je obratio pažnju na sve moguće prednosti koje je svjedok dobio (ibid, paragrafi 65 i 66);
- o dogovoru se raspravljalo na suđenju (vidi X protiv Ujedinjenog Kraljevstva, gore citirano);
- odbrana je imala priliku da ispita svjedoka (vidi Cornelis protiv Nizozemske (odluka), br. [994/03](#));

<sup>1</sup> Informacije su pripremljene u saradnji između Ustavnog suda Bosne i Hercegovine i Odjela za sudsku dokumentaciju i edukaciju Sekretarijata Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine. Iste su informativnog karaktera i ne obavezuju Sud.

- odbrana je imala priliku da ispituju članove tužilačkog tima koji su bili uključeni (vidi Verhoek protiv Holandije (odluka), br. [54445/00](#), 27. januar 2004.);
- domaći sud je bio svjestan zamki oslanjanja na svjedočenje saučesnika (vidi Cornelis, gore citirano);
- domaći sud je oprezno pristupio svjedočenju (vidi Verhoek, gore citirano);
- domaći sud je detaljno obrazložio zašto je povjerovao svjedoku (ibid.);
- postojali su čisti potkrepljujući dokazi (vidi Habran i Dalem, gore citirani, paragraf 105, i [Salmon Meneses](#));
- žalbeni sud je razmotrio nalaze prvostepenog suda u vezi sa svjedokom (vidi X protiv Ujedinjenog Kraljevstva, gore citirano); i
- pitanjem su se bavili svi sudovi koji su se bavili različitim žalbama (vidi Adamčo, citirano gore, paragraf 63).

Evropski sud je dalje istakao:

*Kako su utvrdili domaći sudovi, nije bilo dogovora između F.H. i tužilaštva. F.H. je priznao i predao podnosiocu predstavke iz kajanja, a da mu ništa nije obećano zauzvrat. Odluke državnog tužioca da mu pruži zaštitu i da ga ne optuži predstavljale su korištenje njegovog diskrecionog prava, a ne ispunjenje datog obećanja.*

*Podnosioci predstavke su propustili da navedu koji su to bili "drugi motivi" za postupanje policije i da pruže bilo kakve dokaze o nagodbi između F.H. i tužilaštva. Nadalje, znali su za identitet F.H., sadržaj njegovog priznanja i da neće biti krivično gonjen. Na suđenju su mogli da ispituju i F.H.-a, kao i policajce koji su ga ispitivali, a nisu tražili ni da se ispita državni tužilac.*

*Porotni sud je bio u potpunosti svjestan opasnosti koje nosi korištenje dokaza saučesnika i potvrdio se da detaljno objasni zašto vjeruje F.H. Za razliku od predmeta Zhang protiv Ukrajine (Zhang v. Ukraine, no. [6970/15](#), 13. novembar 2018.), postupajući sud je objasnio zašto se F.H. predomislio i priznao. Njegovu ocjenu iskaza F.H. preispitao je Vrhovni sud, jedini nadležni žalbeni sud. U pogledu toga da se strane nisu slagale oko postojanja drugih inkriminirajućih dokaza protiv podnosilaca predstavke, Sud je smatrao da je njegova uloga na tom polju ograničena. Stoga je prihvatio relevantne nalaze Vrhovnog suda i zaključio, kako je tvrdila Vlada, da se osuda nije oslanjala samo na iskaz F.H.*

*U takvim okolnostima, ne može se reći da je oslanjanje Porotnog suda u Nikoziji na svjedočenje saučesnika učinilo suđenje nepravičnim.*

**[Mali v. Croatia](#), br. 34499/16, 20.9.2022.**<sup>2</sup>

**Podnositelj nije pretrpio značajnu štetu jer drugostupanjski sud nije posebno komentirao njegove žalbene navode već je odlučio na temelju ustaljene sudske prakse**

Dana 13. listopada 2022. Europski sud za ljudska prava (dalje: Europski sud) objavio je odluku o nedopuštenosti zahtjeva u predmetu Mali protiv Hrvatske koju je donio dana 20. rujna 2022. Podnositelj je prigovorio temeljem čl. 6. st. 1. Konvencije zbog navodnog propusta

<sup>2</sup> Preuzeto sa [Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava - Nova odluka o nedopuštenosti - Mali protiv Hrvatske \(gov.hr\)](#)

drugostupanjskog suda da razmotri njegove tvrdnje o nedopuštenosti žalbe suprotne strane.

Općinski građanski sud u Zagrebu zaključio je glavnu raspravu, obavijestio punomoćnike obiju stranaka o ročištu za objavu presude, te ih upozorio da će se sukladno Izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku iz 2013., smatrati da je presuda dostavljena na dan objave ako stranka nije pristupila ročištu, a o njemu je bila uredno obaviještena, te će se toj stranci dostaviti pisani otpravak presude sukladno odredbama o dostavi pismena. Na ročište za objavu presude dana 19. prosinca 2014. pristupio je samo punomoćnik podnositelja. Suprotna strana (tužitelj) je pisani otpravak presude zaprimila 31. prosinca 2014. a žalbu je podnijela u roku od 8 dana od primitka, odnosno 5. siječnja 2015.

Podnositelj je u odgovoru na žalbu prigovorio da je žalba suprotne strane podnesena izvan roka jer se prema važećem pravu pretpostavlja da je tužitelju prvostupanjska presuda dostavljena danom objave presude, tj. 19. prosinca 2014. Drugostupanjski sud je odlučio da je je žalba tužitelja podnesena pravovremeno, ne navodeći razloge za taj zaključak.

Europski sud je utvrdio da je presuda protivnoj strani dostavljena na dan objave, a preuzimanje pisanog otpravka u zgradi suda/ objavljivanje na internetskoj oglasnoj ploči suda nisu bili od utjecaja na tijek žalbenog roka. Međutim, u uputama o pravnom lijeku ove presude navedeno je kako nezadovoljna strana ima pravo žalbe u roku od osam dana od dana primitka pisanog primjerka presude. Sukladno domaćoj sudskoj praksi ako je pogrešno naznačen rok koji je duži od onog predviđenog mjerodavnim zakonodavstvom, pravni lijek koji je podnijela stranka koja se oslonila na takvu pogrešnu uputu, ne može se proglasiti nedopuštenim. Slijedom iznesenog, žalba suprotne stranke smatrala se pravodobnom.

Uzimajući u obzir navedeno, Sud je smatrao da zbog činjenice što žalbeni sud nije detaljnije analizirao pravovremenost žalbe protivne strane, podnositelj nije pretrpio značajnu štetu, te je stoga njegov zahtjev odbacio kao nedopušten temeljem članka 35. stavka 3. (b) Konvencije.